

SETMANARI IL·L·STRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »

Los subscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadradas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

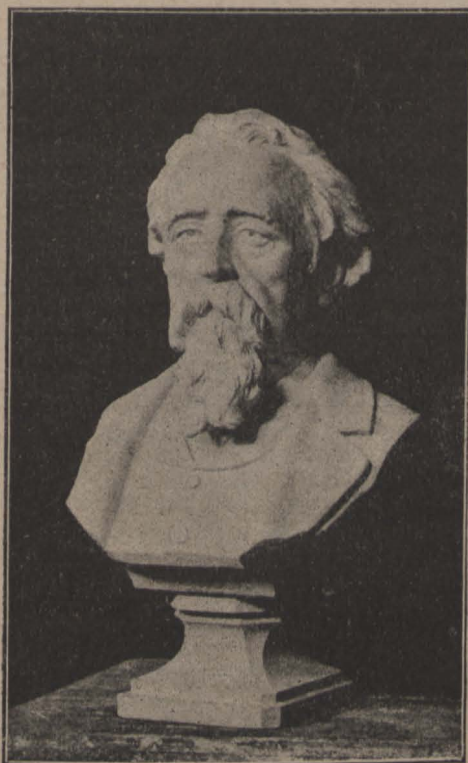
Carrer de las Cabras, 13, 2° (Eusó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. 15 cénts.

Los números atrassats son al mateix

: : : : : preu y sense folletí : : : : :

Busto de Frederich Soler

Ab lo noble propòsit de que totas las societats, cassinos, centros, associacions y tots quants particulars ho desitjin, puguin obtenir una fidel representació de nostre immortal poeta, los celebrats escultors, germans Carcassó, han modelat y reproduhit en guix la present mostra, qu' es presa directament de dits bustos.

Se venen al preu de 40 rals.

Mideixen 54 centímetros d' alt.

Poden dirigirse las demandas á l' Administració de aquest periòdich.

Teatro Catalá

LA FESTA DEL ADROGUER

Ó ELS AMORS DE LA LAYETA

Saynete lirich en un acte y tres quadros, lletra de D. Manuel Casademunt, música del mestre Fita. Estrenat la nit del 3 del passat en lo Jardí Espanyol.

Demuestra l' autor d' aquest llibre possehir las bonas qualitats pera 'l teatro que ja revelá en alguna altra obreta, estrenada no fa molt temps, en lo teatro Nove-tats.

La que 'ns ocupa te algunas situacions ben trovadas, essent llástima que 'l final no resultí prou agradable degut al acte repulsiu, pel robo comés per dos dels personatjes mes importants, y de tó simpátich al co-mens de l' obra.

Lo diálech va bé, encare que destacan massa algu-nas frasses gruixudas pero sí ben ajustadas.

La música, composta de ballables, denota en alguns passatjes la má d' un mestre que segurament amaga 'l seu nom baix lo pseudónim *Fita*, lo qual, fins respectant lo motiu, sempre es de doldrer.—X.

LOS TABERNAYRES

Drama en tres actes original de D. Domingo Pons. Estre-nat lo dia 7 del passat, en lo «Centro dels Lluïsos», á Malgrat.

Aquesta obra está basada en costums populars y en-clou infinitat de ben exposats conceptes morals y reli-giosos. Lo desempenyo fou bastant acertat. L' autor va esser eridat á las taulas al final de cada acte y es-pecialment al últim que sigué aclamat y aplaudit per la numerosa y lluhida concurrència.

J. S.

Marsella, Génova, Milán

DEU DIAS DE VIATJE

IV

Un ingenier civil francès, Mr. Thivet.—Política francesa.—Tendencias reaccionarias.—Lo socialisme.—Una opinió sobre certas campanyas moralisadoras.—Art y literatura

A Marsella vaig tenir ocasió de coneixer á un distingidíssim ingenier francès, Mr. Thivet.

Persona de grans coneixements, lo mateix en assumptos de la seva competencia, que en qüestions generals y especialment en economia política, lo senyor Thivet, qu' ha viatjat molt per las principals nacions d' Europa y América, en varias conversas qu' ab ell vaig tenir me va demostrar gran claritat de judici y un criteri molt desapassionat y just.

Parlant de Fransa, la seva pàtria, 'm deya que li resultava perillós y exposat á produhir funestos y desastrosos resultats, lo mohiment de reacció qu' alguns elements intentan produhir.

«En primer terme—'m deya—estimo com un impuls suicida, aquesta crehuda que certs periódichs y entitats han iniciat contra 'ls jueus. Fransa es avuy la nació del mon més rica, y es indubtable qu' aquesta riquesa y preponderancia en lo terreno económic, estriba en gran part en l' or dels jueus, hi ha ademés un altre tendencia dolenta dintre de la nostre política, ademés del antisemitisme y que ve á constituir una manifestació diferent de la mateixa corrent, y es aquesta associació ó agrupació creada per elements reaccionaris del nostre país, aparentment, per moralisar la societat, realment, per una cosa potser molt diferenta.

»Y dich aixó—va afegir Mr. Thivet—perque la campanya de moralisació que realisan me resulta molt deficient. S' entretenen en perseguir las donas que més ó menys lleugerament vestidas assisteixen al ball de las Tres Arts, y en cambi no tenen una sola paraula de censura per la desmoralisació de nostra administració pública, ni se sab qu' hagin entaulat may acció criminal contra cap polítich, lletrat, industrial ó artista prevaricador, conculcador de las lleys, y explotador de la classe obrera.

»Es necessari, que la Fransa procuri regenerarse y moralisarse que ben be ho necessita; pero es necessari al mateix temps que no deturi la marxa del progrés que la coloca, avuy per avuy, en un dels llocs més preeminents entre los pobles civilisats.

»Per lograr aixó es necessari serenarse, y tenir calma y energía. Sense entregarse cegament en brassos dels partits avansats extrems, precisa que no 'ns espantin las contingencias d' una idea,

que com la socialista no te d' espantable més de lo que pogué tenir per los nostres antecessors de un sigle enrera l' idea republicana. Se requereix que no 'ns deixém imposar per la pó d' una revolució social inevitable en plasso més ó menys próxim y que será tant més terrible y dolorosa en sos efectes y manifestacions momentáneas, quant més la retrassém ó allunyém; per la sencilla rahó, de que es més formidable la explosió d' un gas ó vapor quant més comprimit, ó á major pressió, tancat se trova.

»Jo crech—afegia—que la política més pràctica per los governs que vulgan agermanar la marxa de la nació que regeixen ab las tendencias dominants y per consegüent destinadas á triomfar un día ó altre, es la d' anar transigint per medi de concessions graduals que servescan de válvula de seguretat y suavisin asperesas y enxiqueixen pretencions portant á la realitat de la pràctica de mica en mica tot lo que constitueix lo programa d' aqueixos partits radicals que quedarán aixís desarmats y sense bandera per justificar violencias y desordres.

»Opino qu' aquest plantejament que proposa de formas novas, no farà á la societat humana més infelís de lo qu' es arà, y en cambi, ademés de contribuir á millorar la sort de determinadas classes, obehirá la ley fatal, implacable é ineludible del mohiment; que lo mateix dintre del organisme social, qu' en tots los demés organismes qu' en l' Univers s' agitan, imperan d' un modo absolut.»

Parlarem després de literatura y art, y Mr. Thivet 'm deya qu' en lo seu concepte las formas y trascendentalismes qu' avuy s' imposan, encar que tenen algo de semblant en la forma ab lo romanticisme de fá mitj sigle, son en lo fondo molt diferents.

Pero aixó penso jo tractarho un altre día ab més calma y espay, fora del peu forsat que lo limitat quadro d' aquestas impresions de viatge m' imposa.

F. DALMASES GIL.

XVI Petit Concours

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 177)

LLISTA DE LAS COMPOSICIONS REBUDAS

1, Lo cant de la cigala.—2, Los pescadors.—3, Vora 'l mar.—4, Cansoneta.—5, Lo incentiu del amor.—6, La Donzelleta.—7, El Soldat.—8, Cansó del temps.—9, Cansó d' amor.—10, La festa del Tura.—11, Festa Major.—12, Al nostro mar.—13, Lo rossinyol.—14, La flor del admetller.—15, Balada.—16, Lo irreverent.—17, Carnaval.

Queda aplessat lo terme d' admissió pera tot lo present més d' Agost.

¡Sol a!

(Del natural)

Es un dijous al dematí. Lo rellotje senyala tres quarts de nou.

Com que es dia de visita, lo pati del Hospital presenta en aquesta hora un aspecte mes animat, mes pintoresch que de costum. Además dels grupos d' estudiants que per allí 's paseijan, esperant los uns l' hora d' anar á clínica, discutint los alires l' explicació del catedràtic y dedicantse tots á tirar *requiebros* á las noyas que per allí passen, s' hi veuhen en aquets dias altres grupos totalment distints dels primers, puig en aquets hi predomina la nota alegre, la tranquil·litat y 'l bon humor, que caracterisan á la juventut, mentres que en aquells lo que s' hi veu es, en general, la tristesa, la necessitat, la miseria. Y forman aquets grupos, los parents y amichs dels malalts, las mares y las esposas, las fillas y las germanas, que han esperat ab ánsia que arrivés lo dematí del dijous per poguer abraçar, potser per última vegada, als sers á qui mes estiman, ó tal volta per emportársels á casa seva y de nou compartir ab ells las delicias de la llar.

Per fi tocan las nou, y tots puján á las salas portant grabada en la cara l' ansietat que sent son cor; casi tots pensan lo mateix: ¡potser se trova millor! ¡potser está mes mal! Y al ser á dalt, cada hù s' en va corrents al lloch ocupat per la persona á qui visita.

¡En cada llit s' hi representa un drama! ¡cada llàgrima inclou un poema!

Allá en un recó de la sala s' está estirat sobre un llit un jove de uns dinou anys; al coxí del malalt s' está una noya plorant desconsolada.

¡Pobre noya! aquell jove que es lo seu germá, s' está morint. Prou que 's coneix; la cara estirada, los ulls entelats y fondos, rodejats de un cercol amoratat, lo respirar fatigós, y tot ell cubert de una suó freda, la suor de l' agonía...

Será l' última vegada de veurel, y ell encare no l' ha coneguda, ni menos l' ha sentit. La noya prou que 'l crida y li agafa las mans y se hi abraça pero ¡ca; ell segueix inmóvil! De tan en tan obra 'ls ulls y la mira; pero quina mirada, sense direcció, sense vida.

Lo diumenge passat quan va anar á visitar-lo, encare hi va enrahonar molta estona; casi sempre volia enrahonar ell, semblava que tingués un deliri, com si 's sentís la mort; pero ella no es creya que 's morís, no 's pensaba que pogués perdre aquell germá tan bó, tan noble, que li

feya de pare y de mare al mateix temps, puig era l' únich ser que en la terra li havia quedat per estimar. Tenia quinze anys quan va morir-se lo seu pare y com que 'l guany de la casa no 'ls arribava, la seva mare va enviarla á servir á Barcelona. Pero molt aviat la pobra viuda s' en aná á fer companyia al seu marit, deixant al noy tot sol. Allavors aquest va decidir-se á baixar á ciutat per viure al costat de sa germana.

Al poch temps de ser á Barcelona trová feyna en una fàbrica; pero al primer dia d' anarhi com que ell estava fet á trevallar á la terra ab quietut y calma y á respirar l' aire pur del camp; y lo soroll de las máquinas, los moviments de las corretjas y l' atmósfera viciada de la cuadra van marejarlo, en un moment de distracció va pendre mal. Van portarlo al Hospital y feya vint dias que hi era, quan sa germana al anarlo á veure lo trobá agonitzant.

Ella s' esforsaba cridantlo, fentli petons per tornar-lo á la realitat, per ferlo viure; allavors va acostarshi un *hermano* y ab una abnegació sens límits, ab un carinyo y una voluntat dignas de admiració, va arreglarli la roba, li aixugá la suor y 's disposava á donarli una cullerada de medicina... pero fou inútil. Aquella máquina humana s' havia paralisat. L' ánima volava, per fi, lliure, á las regions celestials.

Tocavan las deu; los visitants anavan abandonant las salas, mes alegres uns, mes tristos los altres, esperant que arrivés lo dematí del diumenge per tonarhi.

Aquella pobre noya plorant, mitj boja, s' en anava á casa 'ls seus amos, y apesar de las moltas personas que pel carrer passavan y de la molta gent que per tot arreu veyá, ella 's trovava tota sola en lo mon, sense tenir ningú que l' estimés, sense tenir ningú que pogués aconsolarla.

ISIDOR MARTÍNEZ.

Desitjos

Lema: Com los de molts.

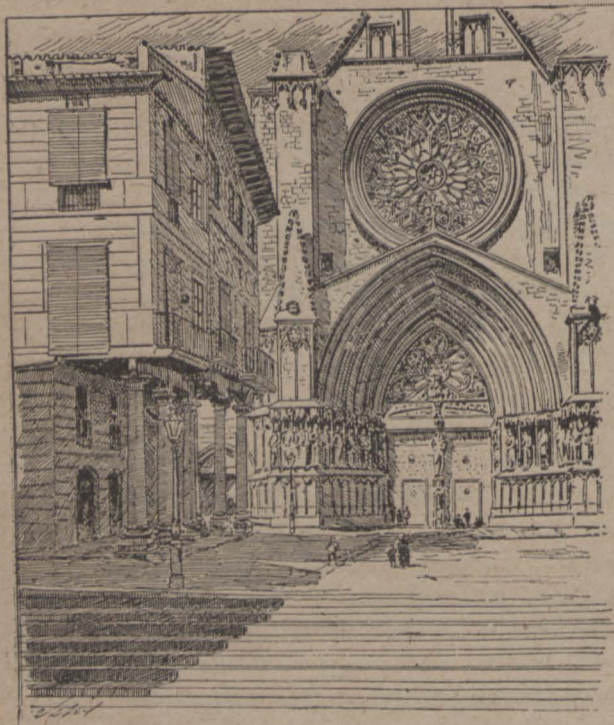
—Jo desitjo salut
y diners, molts diners;
una dona hermosíssima
que m' estimi ab anhel.

Desitjo ser felís,
ser home de talent,
quan mori, mori ab gloria
y després aná al cel.

—Escolta una pregunta,
¿no desitjas res més?

JOSEPH PONT Y ESPASA.

CATALUNYA ARTÍSTICA

Catedral de Tarragona

¡Ha mort!

¡Ha mort, sí, no hi ha pas dupte!
 ¡Aquell home, aquell insigne
 poeta que 's feya digne
 del aplauso popular,
 ha acabat ja sa existencia,
 la que fou un dia gloria
 catalana, qual memoria
 devem sempre respectar!

¡Hi ha hagut vena més extensa
 que la d' ell, á Catalunya?
 ¡No, jamay! Ja ningú empunya
 lo talisman envejat
 que 'n Pitarra possehia
 per dó de naturalesa,
 de l' art, vivó y gentilesa,
 y ademés, fecunditat!

¡Es l' orgull de nostra terra
 son riquíssim repertori;
 dich orgull, perque es notori,
 un tresor nos ha deixat!
 La bellesa en sa poesia
 en cap d' altres s' agermana.
 y la terra catalana
 per ço, sempre l' ha enlayrat.

¡Ha acabat ja, donchs, la tasca
 quí ab tant dalé l' empreña;
 ha perdut la poesia
 un mestre avuy sens' rival!
 ¡Pobras lletras catalanas,
 qu' han quedat desamparadas;
 totas ellas endoladas
 cantarán trist funeral!

ABELARDO COMA.

Servey de fora

VICH.—Abundants han sigut las funcions teatrals durant los dias de la festa major que se han celebrat en aquesta ciutat.

En lo Teatro Ausonense hi actuá una companyia de ópera dirigida per lo reputat mestre D. Joan Goula (fill), figuranthi los aplaudits artistes Sra. Bassi y los Srs. Brotart, Merolés y Mestres. Varen donar dos funcions, essent molt aplaudidas tant per part dels artistes com per los coros y orquesta.

En lo «Centre Industrial» posaren en escena un drama de Echegaray, acabant la funció la bonica comedia catalana del Sr. Molas y Casas *Nit de núvis*, en qual desemenyo hi prengueren part la primera actriu jove D.ª Concha Galcerán, quina artista sempre ha sigut del agrado d' aquest públich, D.ª E. Fernández y los Srs. Franquesa, Echene, Buixó, Aliet, Ferrer y Camps, qu' estigueren acertadíssims en sos respectius papers.

També hi actuá posteriorment la companyia de sarsuela que dirigeix D. Eduart Guillot.

En lo «Centre Tradicionalista» posaren en escena lo drama catalá del immortal Soler *Lo Contramestre*. En la representació hi notarem faltas d' ensaig.

En la «Juventut Católica» s' han donat dos representacions de la sarsuela *Un metje improvisat*, y l' últim dia la sarsuela *Setze jutjes*.

MANRESA.—En la Cerveseria Catalana s' han representat últimament las pessas catalanas *La Mantel·lina* y *Pintura fi de sigle*. Ha debutat ab molt asept lo conegut baix cómic Sr. Planas.

En la Cerveseria Suissa s' han donat algunas representacions de la bonica sarsuela catalana *Las cuas*.

En lo «Teatro Conservatori» hi actua una companyia de sarsuela baix la direcció del Sr. Massana. La funció de diumenge passat acabá ab la celebrada obreta *Setze jutjes*, estrenantse avans la revista lirica *La Gran-ia de Manresa*, obtenint infinitat d' aplausos tots los artistes de la companyia.

La sarsuela *Dos Carboners* s' ha representat ab éxit en la Cerveseria Suissa.—L. T. T.

SALLENT.—La funció donada últimament en lo teatro Principal per la companyia del Sr. Parreño, acabá ab la bonica comedia *¡Sense argument!*—T.

LLAVANERAS.—Diumenge 7 del passat se representaren las bonicas obras *L'amor es cego*, *Las carbassas de Montroig* y *A cá la modista*, á càrrech de la companyia Gallemí que hi doná bon desemenyo.—S.

TARRASSA.—La companyia del Romea ha anat prosseguint la temporada, y per ara va resultant flaqueta. La funció que ha donat inellors resultats es la que dedicá á la memoria de 'n Frederich Soler. S' han representat, d' aquest autor, los dramas *Lo vector de Vallfogona* y *Lo didot*, y á més, la pessa *La mosca al nas* y la de 'n Colomer *Lo meu modo de pensar*.

A causa del dol que porta Catalunya ab la mort del mestre Soler, al quin, LO TEATRO REGIONAL ha pres bona part, al dedicar tres números á la seva memoria, fou lo motiu de que encara no hagi donat compte de la curta temporada que ha fet en Vico á n' aquesta ciutat. Representá tres dramas escullits del teatro espanyol, portantse sols una mica be en dos, y marejant

als concurrents ab l'altre, volguent fer pagar els plats trencats, perque no era plé'l teatre. Pochs resultats fructuosos li ha donat aquesta curta temporada.—R.

ESPARRAGUERA. — Lo dia 14 del més passat, que era el de la Festa Major, se representá en lo teatro del Cassino «La Alianza» el drama del eminent y malaguanyat poeta catalá D. Frederich Soler, anomenat *Lo Contramestre*, y la pessa *Lo marquès de Carquinyoli*. En lo treball s'hi distingiren notablement los senyors Canals, Busquets y Castells. Lo saló d'espectacles luxosament adornat, é il·luminat ab profusió los jardins del Cassino; de manera que siguié'l local que agradá més per la comoditat y recreo als senyors forasters.—B.

MALGRAT. — En lo teatro del «Centre dels Lluïsos» lo dia 7 del actual, després del estreno ressenyat en lo lloch corresponent, se posá en escena la bonica comedia *Un afayta clatells*, que fou també molt aplaudida.

En lo petit, pero bonich teatro que'l Sr. Casabella ha fet construir en son establiment de begudas conegut per'l Tivoli, se posá en escena los dias 13 y 14 per una companyia de aficionats de Gracia, las duas preciosas produccions del malhaurat poeta, gloria catalana, 'n Frederich Soler, *Lo Contramestre* y *La dida*, respectivament, y la divertida comedia del mateix, *Cura de moro*, que foren bastant ben desempenyadas, recullint molts aplausos la senyora Agna Solá y los senyors Altés y Villarrubias.

En lo mateix teatro se posá en escena lo dia 21, per novells y debutants aficionats, junt ab lo Sr. Altés, las comedias *Per carta de més* y *Lo noy de las camas tortas*. I. S.

SANT FELIU DE CODINAS. — En lo Cassino Feliense s'anuncia pera demá diumenge una funció á la memoria de Soler. Se representarán lo drama *Las joyas de la Roser* y la pessa *Cura de moro*.—S.

GRANOLLERS. — Lo dia de San Jaume se doná una funció en lo teatro del «Centro Católico». Se posá en escena una divertida pessa de Vital Aza, representant dita obra molt be los aficionats Srs. Cunillera y Barnils.

Se llegiren poesias catalanas de varis autors. En los intermedis la orquesta «Agustins» tocá diferents pesas musicals.

Finalisá la funció ab la chistosa comedia en un acte del malhaurat autor D. Frederich Soler, *Cura de moro*.

Obtingueren aplausos los Srs. Riera, Cunillera (J. y F.), Soto (C.), Barnils y Fernández.

En los demás teatros no hi hagué funció.

Pera la Festa Major en lo «Cassino» y «La Unió Lliberal» preparan grans espectacles teatrals.—C.

¿Qué 'm fá á mí que 'l sol se pongui
Que caigui seca la flor,
Que l'au son cant emudeixi
Que la nit tot ho entristeixi
Y s'ompli 'l mon de tristor;
Si teninte aprop, m'aymada,
Tinch en tos ulls raigs de sol
En tas galtes bellas rosas
En ta veu cansons hermosas
Y l'alegría en ton cor?

JOSEPH ESCACHS Y VIVED.

Novas

Las tres alegrías, una de las más celebradas comedias del teatro de nostra terra, es la que repartirém ab los folletins d'avuy y del número vinent.

Es original del aplaudit é inspirat autor dramátich D. Joseph M. Arnau, quinas obras escénicas son justament apreciadas entre las millors del extens repertori catalá.

Se parla molt entre l'element literari catalanista y fins n'ha donat noticias aisladas la premsa local, referent á la fundació de un nou teatro catalá, dedicat á la memoria de Frederich Soler.

Molt hi ha de cert, tant, que fins los que han propagat las primeras noticias s'han quedat un xich curts, ja que no han donat al cas las verdaderas proporcions del plan concebut.

Nosaltres, primers interessats en la idea, no haviam volgut adelantar cap dato fins que la cosa hagués entrat ja en lo camí de realisació, y al donar avuy la present, es perque, á la vegada que vegin nostres lectors qu'estem en el assumpto, poguer contestar encare que superficialment á las molts preguntas que referent al mateix se'ns han dirigit.

La excursió á Bilbao y á San Sebastian, efectuada aquest any per l'«Associació Coros de Clavé», ha resultat espléndida y digne continuació de las dels anys anteriors.

Se'ls han concedit grans honors per tot ahont han estat, obtenint un continuat triomf, essent una mostra patent del estat prósper en que avuy se trova l'obra del immortal Clavé.

Al teatro Tivoli, segueix cultivantse ab lluhiment lo repertori del mestre Chapí. Ultimament s'han posat sas celebradas obras *La bruja* y *El rey que rabió*, las que han obtingut l'esmerat desempenyo que te per costum la notable companyia Elias.

Próximament comensará en lo teatro Eldorado una nova serie de funcions que opinem han de obtenir molta acceptació.

Se tracta de dos quadros de companyia, un de vers en lo que hi figura lo celebrat actor valenciá Llorens, y un altre de ball del que també n'hi han molt bonas noticias.

La revista de Madrid *Boletín Musical*, convoca en lo seu últim número á un Certámen musical permanent, obert per la Redacció de dita revista.

Del contingut del mateix se preveu que ha d'obtenir bons resultats.

La setmana passada en lo teatro Granvía, va estrenarse una sarsuela en un acte titulada *Señoritas toreras*, lletra de Figuerola Aldrofeu y música del mestre Lleó.

Obtingué bon éxit essent demanats los autors al final.

Lo llibre enclou algun pensament acertat y situa-

cions molt apropiades al gènere de que 's tracta. La música es moguda y té bastants motius de caràcter popular que s' escoltan ab gust.

S' ha posat á la venta al preu de dos rals, la bonica comedia en un acte *A Milán*, original de D. Agustí Causadias, de quin éxit ja donarem compte al estredarse no fa molt temps.

Ha comensat á publicarse á Manresa un modest set manari baix lo títol de *Lo Teatro Popular*.

Se compon de colaboració literaria y noticias artístich-teatrals, publicant en la primera plana retratos de homes ilustres.

Desitjem á la nova publicació la prosperitat de que es fa mereixedora.

L' antich y acreditat «Arxiu Lírich-Dramátich» del carrer de la Unió, número 5, 3er., continuarà servint á sa numerosa parroquia baix la nova rahó social de Gelabert y Massegúr.

Lo día 7 del passat, morí repentinament en aquesta ciutat D. Joseph O. Mestres, persona molt apreciada per sas notables qualitats, pare del celebrat dibuixant poeta D. Apeles Mestres.

Rebi l' ilustre poeta y familia nostre sentit pésam.

Per tots los teatros de Catalunya s' estant organisant y donant funcions dedicadas á la memoria del immortal autor dramátich Frederich Soler.

Lo «Centre Catalá Vilafranquí» ha publicat lo cartell del seu segon Certámen literari, quina repartició de premis tindrà lloch lo 31 del present mes.

En lo teatro Lope de Vega (Assiátich), tindrà lloch aquesta nit una gran funció á la memoria de Frederich Soler.

Per los preparatius, promet esser notable. Se representará 'l drama *Batalla de reynas*, y la gatada *La bufarfa de la llibertat*.

Coronació del busto del immortal autor, y lectura de poesías.

Si algun de nostres lectors desitja anarhi, pot passar per aquesta Redacció que se li facilitarà localitat.

Ha sigut definitivament elegit president del «Ateneo Barcelonés» lo reputat poeta y autor dramátich don Angel Guimerá.

Rebi nostra coral felicitació.

Ab lo títol de *Garbelladuras*, ha publicat D. Santiago Boy un tomo de articles.

En ells denota l' autor possehir bellas qualitats pera la descripció d' escenas de la vida real.

L' aixerida societat «Niu Guerrer» ha publicat un elegant cartell imprés en paper d' estrassa, convocant á tots los artistes, pintors y esculptors que vulguin pendre part al Certámen cómich de Bellas Arts, que

dita societat celebrará durant lo mes d' Agost y part de Setembre.

La cosa promet molt y més tenintse en compte lo acert que repetidas vegadas ha demostrat la Societat que la convoca.

Se ha publicat lo cartell convocatori al V Certámen anyal humorístich «La Seba».

Los premis son variats y molt indicats al gènere apropiat que 's demana.

Si algú desitja algun cartell pot demanarlo á nostra Administració.

També ha surtit la convocatoria del que organisa lo «Foment Catalá de Sans».

Ofereix aquest, á mes d' altres alicients, lo de demanar algunas composicions musicals.

Al Jardí Espanyol ha tingut lloch la represa de la humorada *Lo princep del Congo*, havent obtingut la mateixa acceptació que quan s' estrená l' any passat.

S' anuncia pera próximament l' estreno de *L' aplech de Sant Medí*.

Es de notar que fins al present, lo que ha sigut rebut ab més acceptació correspon al gènere catalá, proporcionant també las millors entradas.

Pera dissapte vinent en la vehina població de Sans, en lo «Saló Ayguadé» se prepara una extraordinaria funció á la memoria del inolvidable autor Frederich Soler. A més de la lectura de poesías y coronació del busto, se representará *Lo plor de la madrastra*.

Diumenge passat la popular societat «La Trenyina» doná en lo teatro Lope de Vega una funció en honor al fundador de nostre teatro l' immortal Soler.

Se posá en escena son preciós drama *Sota terra*, desempenyada ab molt acert, y notantse 'l cuydado, digne d' aplaudir, de dur ben estudiats los papers tots quants hi prengueren part.

Resultá de bon gust y ben preparat l' acte de coronació y lectura de poesías ab que acabá la funció.

Dijous debutá en lo teatro Novetats la celebrada companyia italiana de Rafael Tomba, ventatjosament coneguda de nostre públich. Actualment cultiva 'ls gèneros de ópera, ópera cómica y opereta.

Ab l' objecte de reposar una temporada ha surtit cap á sa possessió de Vall-romanas lo celebrat actor y escriptor D. Conrat Colomer.

En lo barri d' Hostafranchs, en lo teatro Numancia, se hi donará demá á la nit la funció de honor á la memoria de Soler, representantse la obra *Batalla de reynas*.

En un dels passats números de *La Troná*, setmanari que 's publica á Valencia, tinguerm lo gust de llegirhi un bonich article escrit en catalá, dedicat á la memoria de Frederich Soler.

Aquest treball literari era degut á la ploma de nos-

tre antich colaborador Carlos Martí, director que siguié del periódich *El Campeón*.

Lo diumenge día 7 del passat, en la societat «Roger de Llúria» s' estrená una joguina que du per títul *Noche de citas*, original del jove D. Joaquim Llach.

Aquesta obreta, encare que no puga recomenarse per gaire novetat, es mereixedora del aplauso ab que fou rebuda per la varietat de personatges qu' intervenen en l' acció y estar aquesta ben tramada.

Diumenge 21, la societat «Clarís» celebrá una funció á la memoria del insigne poeta Soler.

La obra escullida fou *Las joyas de la Roser*, estant molt ben desempenyada. Acabá la funció ab la coronació del busto de Soler, llegintse sentidas composicions.

Habem rebut l' exemplar imprés de la parodia *La ánim de canti*, de D. Manuel Rovira y Serra, de quin estreno donarem compte al verificarse á Badalona.

Al Circo Ecuestre entre 'ls importants debuts que últimament han tingut lloch, sobressurt notablement lo de Mlle. Arniotis, artista de una forsa colosal, presentant sos treballs baix una forma nova y molt distreta.

Demá diumenge á la nit, en l' «Ateneo Popular» del barri d' Hostafranchs, tindrà lloch, á càrrech de la companyia Montserrat, una gran funció en tribut de admiració á Soler.

Se posará en escena lo drama *Batalla de reynas*, en la que hi pendrá part l' intelligent primer actor y director D. Joan Oliva.

Acabarà ab la coronació del busto del immortal poeta.

Cul de sach

Fragment de la carta d' una actriu al autor d' un drama qu' está á punt d' estrenarse.

«... la situació del tercer acte la variaría una mica, especialment per lo que 's refereix al meu personatge.

»Després de la escena del desafió, m' es molt penosa la situació que sostinch, de manera que li agraahiré supprimeixi 'ls versos de la escena final, y li estimaré que 'm *matin* mes aviat...»—X.

*
* *

Soch insensible á las penas
y el pesar no 'm martiritza;
que quan arriba al extrém
el dolor, dona alegría.

Si guardas algun secret
dintre lo teu pit, escolta;
fial al teu enènich,
avants de dirlo á cap dona.

JOAN MANUBENS VIDAL.

Lluyta

Com si 'l fat me fes la guerra
no puch viure may tranquil;
pensaments mon cap desterra
que 'm farian esser vil,
y un desitj al cor s' aferra
que 'm tenta per tot istil.

Que sento molt imagino;
que no puch més endevino;
y com més, més m' amohino
ab il·lusions mil y mil.

Dintre mon sér duch tancada
la Esperansa constantment;
la fidelitat jurada
vull guardarla eternament;
per mí, l' amor á m' aymada
es un sagrat manament.

No vull ser fals, gens ni mica...
Pro una mirada 'm capfica;
un sonris me mortifica;
la Bellesa 'm té violent.

A mon ídol en la ausencia
l' infundeixo fé y valor;
en l' altar de ma conciencia
fins sa imatge 'm causa horror...
Ella 'm dona sa ignocencia,
sa tendresa, son amor...

Jó, lluytant ab ma fatlera;
jó, del vici en la carrera,
accepto sa honra entera
á cambi del meu honor.

La il·lusió ¡cóm 'ns encega
arrastrantnos al abím!
Lo Plaher ¡cóm 'ns entrega
si convé á mercé del crim!
Nostra Joventut 's nega
en mar d' afanys que tenim...

Es lo mar de l' amargura,
de passions y desventura...
Mes ¡oh Deu, ¿y qui detura
l' impuls de lo que sentím?

J. BARBANY.

ARTISTAS DRAMÁTICAS

EMILIA ESPÍ

Els amichs

(EPÍGRAMA)

Quan del sol del estiu els raigs fort pican,
 las moscas *mil per una* 's multipliquen;
 pro l' *hu per mil* sols té prou resistencia
 del hivern pera vence la inclemencia.

Lo mateix els amichs, moscas d' orgial!
 Al calor de las *juergas*, bona cria;
 al fret de la dissort raro 'l que us resta;
 que per las moscas tot hivern es pesta.

CLAUDI MÀS Y JORNET.

Preguntas y respuestas

SOLUCIONS DELS NÚMEROS 176 Y 177

RESPOSTAS

Número 13.—Perque es més bon conductor del calor; per aixó recull ab més rapidés lo calórich de la mà, y per consegüent produeix més depressa lo seu refredament.

Número 14.—Lo raim.

Número 15.—L' acció mecànica de la polvorisació produeix lo seu desmillorament. La escalfó desenvolupa pel refrech durant la operació, determina la transformació d' una part del sucre en glucosa, en goma ó midó, de lo que 'n resulta una pèrdua de materia assumptada.

Número 16.—A época molt llunyana. En l' any 500 avans de J. C. ja 's servian d' ellas. Herodote y Martial ne parlan, resulta difícil ficsar l' época en que comensaren á adoptarse.

Número 17.—L' avestrús es lo més gran corredor qu' existeix damunt la terra; pot caminar á una velocitat de més de 100 kilòmetres per hora.

Número 18.—Se remonta á l' época romana y dels jochs públichs en que hi havia carreras de homes. Aquell que anava corrent al darrera d' un altre, ab lo cap inclinat per la posició qu' es pren al correr, lo qui anava al devant, ab lo mohiment dels peus li tirava terra als ulls.

Tarjeta.—Mestre Jan ó l' honra del treball.

Desitj

Á UNA INGRATA

Ser jo lo Deu del somni, per un moment voldria,
 pera forjar ma imatge, dintre de ton cervell,
 perque la somnisis, y luego transformantme
 tornarme jo mateix.

Així potser podria, tal volta, al despertarte,
 qu' en mitj de l' alegría d' aqueix somni d' amor,
 dintre ton cor, gravada tinguessis una estona
 ma imatge per recort.

J. CONANGLA FONTANILLES.

Enigmas

Xarada

En ma terra *total* vera
 guardarém per l' immortal;
 de tristor *quart* mort omplena
 als fills que no son ingrats
 d' eixa terra catalana
 que fera Parca ha endolat;
 Frederich Soler insigne
prima hi fá t' hagi apartat
 de nostre aprop, malestruga!
 que en lo *dos* dels catalans
 son nom per tós fruyts del geni
 sempre ab joya hostatjará;
 y encar que pera cerarne
tot, no es menester alsar
 un monument que recordi
 de Catalunya tós lays,
 tribut palpable donemne
 d' un agraïment vritat:
 que 'l mon enter ta figura
 admirí en un pedestal.

SISQUET DEL FULL.

Las soluciones en lo próxim número

Correspondencia

J. Bages: no es possible complaurel.—Francesch Torres: ja los anirá veyent.—Joan Fontanet y Corbera: ja veuria que no era possible.—General Ginestá: va be 'l quadret, encara qu' escás de novetat.—Roman Forasté: ho tindrem present.—Joseph Pedrals: creyém qu' es tal com diu, pero nosaltres no 'ns en cuydém.—Joseph Alemany Borrás: anirá *Carta desclosa*, però procuri no ferho tan llarch.—Agustí Vallirana: resultaria pesat.—Assumpta de Vallors: anirá lo últim que ha remés.—Joseph Aladern: ben rebut, com de costum.—Manuel de Rey: ab constancia ho farà be.—J. Vidal Llopart: tenen bon fondo, mes resulta poca cosa.—M. Girona: las preferim de la terra.—R. Castells Aguirre: aixó depén de combinació especial.—Lluís Riviere: anirán á son temps.—Pere Mallorquí: son preguntas que sols podriam publicar tractantse d' assumpto propi. No sabém á qué pot referirse.—Baldomero Juncá: gracias, donchs, per lo seu interés; ab una dotsena com vosté 'ns dariam per satisfets.—R. Pujol: sembla que se n' hauria de dir alguna cosa més.—A. Llimoner: ja sab que sí.—F. P.: no van del tot mal, si be s' hi nota cert esfors degut á la poca práctica.—J. Ll. Ulles: lo vers no va.—Pere Franquet: en altra ocasió, ara no va ser possible.—A. Cervera de Tuyas: com pot comprendre, no es suficient motiu y més no estant gaire be 'l trevall.—Lluís de Martorell: en tot cas retocat.—Joseph Carissas: es efecte del que diu.—Enrich Riera Mateu: surtirá al primer moment.—Manuel Avelí: pero home, fassi com nosaltres, que ni 'ns prenem la pena de fullejarlo; es l' únich remey.—Joseph Franquesa: conforme.—Ramon Castells Torres: aixó en prosa aniria millor.—Jaume Suribas: no convenen aquesta classe de trevalls.—Un lector: es de creueren que sí ja que, tal com diu, fins se l' ha posat á casa.—Mariano Nin: es molt difús.—Carlos Juncá: no podém perdrehi l' temps.

Lo demés que no 's nomena no va.

Las composicions que vingueren per los números extraordinaris y no hi tingueren cabuda, anirán surtint las que s' ho valguin.

AVÍS.—Tots aquells que desitjin tenir enquadrnat l' exemplar de la comedia *Lo ret de la Sila*, se 'ls recomana activin lo cambi acostumat, ja que, degut á haverse agotat algun dels folletins, precisa la definitiva enquadrnació de tots.

Tipografia L. ACADEMICA, Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861